Published December 14, 1999

Klapalekiana, **35**: 39, 1999
ISSN 1210-6100

## FAUNISTIC RECORDS FROM THE CZECH REPUBLIC – 82

### Hymenoptera: Nyssonidae

***Bembecinus hungaricus*** (Frivaldszky, 1876). Bohemia mer., Lužnice – Slepičí vršek protected area (6954), 21.vii.1994, 1 ♀, J. Holuša leg., det. et coll. Distributed in south-eastern Europe (Balthasar 1972). Known from Moravia and Slovakia (Pádr 1989). First record from Bohemia.

BALTHASAR V. 1972: *Fauna ČSSR 20. Grabwespen - Sphecoidea*. Academia, Praha, 471 pp. - PÁDR Z. 1989: Sphecoidea, pp. 165-171. In: ŠEDIVÝ J. (ed.): Check list of Czechoslovak insects III (Hymenoptera). *Acta Faun. Entomol. Mus. Nat. Pragae*, 19: 1-195.

Jaroslav HOLUŠA, Jr., Hasičská 3040,
CZ-738 01 Frýdek-Místek, Czech Republic

## RECENZE

LAŠTŮVKA A. & LAŠTŮVKA Z. 1997: *Nepticulidae Mitteleuropas. Ein illustrierter Begleiter (Lepidoptera)*. Konvoj Verlag, Brno, 230 s.

Autoři předkládají velice zdařilý a nanejvýš potřebný určovací průvodce pro 184 druhů velice obtížné čeledi Nepticulidae. Nelehkého úkolu se oba autoři zhostili s vysokou odbornou erudovaností, kterou prokázali již při zpracování obdobného díla věnovaného nesytkám (Sesiidae).

Průvodce je zpracován moderním způsobem, stručně a bez jakýchkoliv nomenklatorických nejasností, kterými byla tato skupina v mnohých předchozích pracích zatížena. Tento fakt je výsledkem obrovské píle obou autorů, kterou věnovali synonymice čeledi.

Práce je členěna na několik částí, které na sebe logicky navazují. Po úvodní stati následuje stručná morfologická charakteristika čeledi a zdařilé perokresby vysvětlující odbornou terminologii v popisu habitu a genitálií používanou při specifikaci mezidruhových rozdílů. V další stati je obecně popsána bionomie, kterou doplňuje systematický přehled živných rostlin jednotlivých druhů.

Kapitola o geografickém rozšíření zpracovávaných druhů přináší obecné informace o rozšíření zástupců čeledi Nepticulidae a přehlednou mapku znázorňující region, kterému je práce věnována. Tento region zahrnuje kromě centrální Evropy též jižní část Skandinávie, východní část Francie, alpské oblasti jižní Evropy a na východě západní část Ukrajiny a Rumunska. Zejména jižnější oblasti sledovaného regionu nebyly v současné literatuře souhrnně zpracovány. Čtenář tak dostává informaci o zhruba 85% dnes známých druhů této čeledi v Evropě.

Autoři ve svém díle použili moderní systematiku a nomenklaturu. Druhy ve speciální části jsou průběžně číslovány čísly 1-184 a toto číslování je jednotně používáno ve všech částech díla, což značně usnadňuje orientaci v jednotlivých kapitolách.

V části speciální, která představuje těžiště celé práce, jsou u všech druhů jednotně uváděny tyto údaje: literární pramen, v němž byl druh poprvé popsán, synonyma, literární odkazy, diagnostické znaky s případným upozorněním na podobnost s příbuznými druhy, bionomické údaje (jsou-li známy), dosud známé geografické rozšíření a charakteristika stanoviště, jež druh obývá. Popis druhu je doplněn velice zdařilými perokresbami celkového habitu, genitálií obou pohlaví a požerků – min. Všechny kresby jsou originálním dílem A. Laštůvky. Veškeré informace se podařilo včlenit do úsporného textu se zřejmou snahu maximálně zestručnit popisnou část s cílem, aby všem druhům byla věnována jednotně jedna stránka publikace.

Práci uzavírá přehledná tabulka geografického rozšíření všech popisovaných druhů v rámci zpracovávaného regionu, obšírný literární přehled a index druhů a použitých synonym.

Celá publikace svědčí o tom, že byla zpracována na základě detailní znalosti této obtížné skupiny. Kromě již zmiňované odborné erudice je třeba vysoce hodnotit i fakt, že autoři sami pozorovali v přírodě, vychovali či odchytli 174 z uváděných 184 druhů, což svědčí o jejich cílevědomé a velmi intenzivní práci v terénu. Ta pak vyústila v řadu praktických připomínek a upozornění, která velice usnadňují diagnózu sporných druhů.

V práci jsou autory nově popsány 4 nové druhy – *Stigmella johanssoniella*, *Trifurcula magna*, *T. calycotomella* a *Acalyptris maritima*. *Ectoedemia tergestina* (Klimesch, 1940) je shledána mladším synonymem druhu *E. euphorbiella* (Stainton, 1869).

V recenzovaném díle se zájemci o tuto obtížnou, ale i zajímavou a krásnou skupinu motýlů, dočkali praktické pomůcky, která jim umožní orientovat se ve skupině a bude nepostradatelnou pomůckou při determinaci.

Jiří Vávra, Miloslav Petrů